A Axenda 2030 en Galicia: Orixe, evoluciÃ³n e situaciÃ³n actual

Description

Podes decarregar o NÃ³s No Mundo 21-22 aquÃ

En Setembro do ano 2000 a Asemblea Xeral das NaciÃ³ns Unidas ratificada polos 189 paÃses membros, **aprobou no nomeado como Cumio do Milenio a DeclaraciÃ³n do Milenio e os 8 grandes obxectivos** asociados a esta: os Obxectivos de Desenvolvemento do Milenio, programados para acadar no ano 2015 un mundo menos desigual, especialmente no marco Norte-Sur.

Como mostra de apoio a esta declaraciÃ³n, **o Parlamento de Galicia realizou unha declaraciÃ³n institucional o dÃa 01 de decembro de 2004 pola que se adheriu a DeclaraciÃ³n do Milenio**, coa intenciÃ³n de â??contribuÃr ata onde llo permitan as sÃºas competencias, ao cumprimento destes obxectivos tanto en exercicio do seu propio labor como pola sÃºa capacidade de influencia na sociedade e no gobernoâ?•[1].

De novo no ano 2010 a Xunta de Galicia voltou a facer unha declaraciÃ³n institucional neste sentido, esta vez no marco do DÃa Internacional da Pobreza[2], remarcando o seu â??Manifesto por unha cidadanÃa inclusiva da Rede Galega Contra a Pobreza (EAPN-Galicia), mantendo asÃ na axenda polÃtica a loita contra a discriminaciÃ³n e a marxinaciÃ³n que padecen as persoas que se atopan en risco de exclusiÃ³n socialâ?•.

Sen novos avances significativos nin grandes avaliaciÃ³ns do feito ata ese momento, entramos xa nun **novo marco global, a Axenda 2030 foi aprobada no ano 2015 polas NaciÃ³ns Unidas: Un plan de acciÃ³n de alcance global en favor das persoas, o planeta e a prosperidade,** que pretende fortalecer a paz universal e que fixa os obxectivos que se deben alcanzar, antes do ano 2030, para, entre outros, poÃ±er fin Ã¡ pobreza e a fame no mundo, loitar contra a desigualdades sociais e de xÃ©nero, e facer fronte ao cambio climÃ¡tico. **A Axenda estÃ¡ conformada por 17 grandes obxectivos e 169 metas, as cales estÃ¡n asociadas a un total de 248 indicadores** -231 diferentes, xa que algÃºns se repiten- para a avaliar a sÃºa implementaciÃ³n e impacto.

A nivel galego, se ben algunhas das metas dos ODS puideron estar presentes no Plan EstratÃ©xico Galicia (PEG) 2015-2020 baixo algunhas liÃ±as de traballo xa en marcha para a Xunta de Galicia, non se contou con ningÃºn estudo ou avaliaciÃ³n rigorosa que permitise coÃ±ecer o seu grao de implementaciÃ³n real durante este perÃodo. **Os primeiros anos foron de pouca acciÃ³n no relativo Ã¡ implementaciÃ³n do desenvolvemento sostible en xeral e a Axenda 2030 en particular.**

No 2018 impulsouse un estudo liderado por investigadores da Universidade Complutense de Madrid (UCM): â??La ImplantaciÃ³n de la Agenda 2030 de Desarrollo Sostenible en la Xunta de Galicia: Principales implicaciones y propuestasâ?

â€¢[3], no que se buscaba identificar as posibilidades de adaptaciÃ³n da Axenda e os ODS Ã¡ capacidade de actuaciÃ³n da Xunta de Galicia e as implicaciÃ³ns que terÃa este proceso.

Xa na actualidade, **A Xunta de Galicia ten en vigor o seu novo Plan EstratÃ©xico de Galicia 2022-2030**, elaborado de xeito participativo[4] e organizado en torno a 10 grandes retos agrupados en 4 eixos: reto demogrÃ¡fico, cambio climÃ¡tico, competitividade e cohesiÃ³n social e territorial e que incorpora dun xeito mais recoÃ±ecible os piares e principais obxectivos da Axenda 2030.

Ademais de este Plan EstratÃ©xico, como grandes accIÃ³ns aliÃ±adas coa Axenda 2030 en Galicia compre citar a **Estratexia de economÃa circular 2030, dotada inicialmente con mais de 865 millÃ³ns de euros; e a Estratexia galega de cambio climÃ¡tico e enerxÃa 2050,** que ten como meta alcanzar a neutralidade climÃ¡tica para esa data. DÃºas medidas nas que a colaboraciÃ³n e compromiso das empresas serÃ¡ determinante para seguir construÃndo unha Galicia mÃ¡is sustentable, mÃ¡is innovadora e mÃ¡is verde e que, xunto coas conclusiÃ³n do informe, serÃ¡n unha base sobre a que apoiarse.

Ademais destes avances a nivel de gobernanza, no relativo Ã¡s novas enerxÃas e o cambio climÃ¡tico (ODS 7 e 13) podemos citar o Pacto das AlcaldÃas Polo Clima (PACES) e as accIÃ³ns que se estÃ¡n impulsando de aforro e eficiencia enerxÃ©tica, tamÃ©n o impulso do turismo sostible e a promociÃ³n tanto do CamiÃ±o de Santiago como de xeitos alternativos de preservar o patrimonio natural e cultural ao tempo que se reciben visitantes que dinamicen a actividade econÃ³mica, e no referente ao impulso das Cidades e Comunidades Sostibles, en Galicia pouco a pouco estÃ¡n aparecendo novas formas de entender as urbes e os centros urbanos, mais amigables coa vida das persoas e menos agresivos coa contorna natural, en liÃ±a coa definido tanto no ODS como na Axenda Urbana EspaÃ±ola[5], ademais da Estratexia de Infraestrutura Verde de Galicia ou o Plan de Transporte PÃºblico de 2018.

CoÃ±ecido o aliÃ±amento estratÃ©xico, **haberÃ¡ que render contas nos vindeiros anos e ver cantos dos documentos e plans estÃ¡n tendo un impacto real no eido social, econÃ³mico ou medioambiental. AsÃ, a primeira diagnose rigorosa chegou a finais do ano 2020,** cando a nesa altura recentemente creada ComisiÃ³n Interdepartamental para o seguimento da Axenda 2030[6] en Galicia, presidida pola Conselleira Ã•ngeles VÃ¡zquez e conformada por 30 representantes de tÃ³dolos departamentos da Xunta presentou os avances no seu cumprimento.

Outro dos grandes avances foi a publicaciÃ³n o pasado mes de Decembro de 2021 por parte do Instituto Galego de EstatÃstica dunha sÃntese de Indicadores estatÃsticos da Axenda 2030 para o Desenvolvemento Sostible en Galicia[7], no que se proporcionan series de datos actualizadas e procedentes de fontes de informaciÃ³n oficiais que permiten medir a nivel autonÃ³mico os indicadores definidos polas NaciÃ³ns Unidas.

AÃnda existen algÃºns obxectivos (ODS 14) e metas concertas para os que aÃnda non se dispÃ³n de ningunha serie de datos que permita avaliar a evoluciÃ³n do cumprimento coa Axenda, pero existe o compromiso de seguir incorporando de forma progresiva a medida que se publiquen e analicen as diferentes fontes de informaciÃ³n oficiais dispoÃ±ibles ou se acometan novas estatÃsticas destinadas a satisfacer aquelas necesidades sobre as que actualmente non existe informaciÃ³n.

Por ÃºltImo, compre lembrar que a Axenda 2030 Ã© un Plan Global mais que debe acadarse, especialmente, dende o nivel local. Un estudo realizado polo goberno vasco para implantar a Axenda 2030 no seu Plan EstratÃ©xico e como guÃa para todos os concellos de Euskadi, **establece que ata 80 das 169 metas teÃ±en un alcance directamente municipal,** e case a metade dos indicadores de mediciÃ³n e progreso da Axenda (mais de 110) teÃ±en un alcance que Ã© posible medir dende o local[8].

Ã? por iso que o avance da implementaciÃ³n da Axenda 2030 nos diferentes Concellos de Galicia Ã© imprescindible, e neste proceso xurdiu recentemente unha nova alianza para seguir impulsando e traballando pola Axenda 2030 en Galicia: a FederaciÃ³n Galega de Municipios e Provincias[9] (FEGAMP), o centro da UNED en Pontevedra e a organizaciÃ³n Fuerte Razones[10]. â??*A FEGAMP financiarÃ¡ as accIÃ³ns comprometidas, a UNED facilitarÃ¡ a sÃºa plataforma educativa e FuertesRazones realizarÃ¡ a formaciÃ³n e o asesoramento para a implantaciÃ³n dos ODS nas polÃ-ticas pÃºblicas locais dos concellosâ?•.*

Con isto, a inicios de xuÃ±o de 2022 a FEGAMP presentou o Primeiro Foro Local Galego para a Axenda 2030, na que se presentaron os resultados dun estudo realizado pola anteriormente citada Fuertes Razones, na que se concluÃu que **â??7 de cada 10 Concellos Galegos xa desenvolven medidas aliÃ±adas cos ODSâ?•**[11].

TamÃ©n o Fondo Galego de CooperaciÃ³n e Solidariedade (FGCS) estÃ¡ facendo esforzos para impulsar a localizaciÃ³n da Axenda 2030. En primeiro lugar, con cursos de formaciÃ³n deseÃ±ados principalmente para o persoal tÃ©cnico dos Concellos[12], e por outra parte, facilitando que os pequenos Concellos, especialmente os de menos de 15.000 habitantes, poidan elaborar cadanseus Plans Municipais de ImplementaciÃ³n da Axenda 2030[13].

Quedan no tinteiro moitas outras iniciativas[14]. Moitas arredor da cultura, onde a Axenda 2030 ten cada vez mais presenza en museos, exposiciÃ³ns e demais espazos cidadÃ¡s, pero tamÃ©n do comercio local, da investigaciÃ³n nas universidades galegas ou mesmo nos centros educativos de primaria e secundaria. **Ã? o momento de seguir xerando alianzas transversais pÃºblico-privadas, locais, estatais e internacionais para impulsar acciÃ³ns que promovan o desenvolvemento, a prosperidade socioeconÃ³mica e a paz.**

1 DeclaraciÃ³n Institucional do Parlamento de Galicia a propÃ³sito dos Obxectivos do Milenio (01/12/2004). LigazÃ³n

2 DeclaraciÃ³n institucional do Parlamento de Galicia no marco do DÃa internacional para a erradicaciÃ³n da pobreza (14/10/2020). LigazÃ³n

3 â??La implantaciÃ³n de la agenda 2030 de desarrollo sostenible en la Xunta de Galicia principales implicaciones y propuestasâ?•. *Documento elaborado por Guillermo Santarder Campos e Jorge A. PÃ©rez Pineda (UCM) a pedimento da DirecciÃ³n Xeral de RelaciÃ³ns Exteriores e coa UE Vicepresidencia e ConsellerÃa de Presidencia, AdministraciÃ³ns PÃºblicas e Justiza. Xunta de Galicia,* LigazÃ³n

4 *â??O proceso de elaboraciÃ³n do Plan EstratÃ©xico 2021-2030 contou, dende xullo de 2019, coa participaciÃ³n de 300 expertos en 18 mesas temÃ¡ticas para identificar os principais retos da Galicia da vindeira dÃ©cadaâ?•*. LigazÃ³n

5 â??Agenda Urbana EspaÃ±olaâ?•. LigazÃ³n

6 Esta comisiÃ³n Ã© o principal Ã³rgano responsable da implamantaciÃ³n da Axenda en Galicia. â??*Entre as sÃºas funciÃ³ns concretas estÃ¡: coÃ±ecer as iniciativas, plans e programas existentes nos distintos Ã¡mbitos que abarcan os ODS, facer un seguimento da sÃºa execuciÃ³n, estudar a propoÃ±er novas actuaciÃ³ns para avanzar nos indicadores, e instar a outros organismos, pÃºblicos e privados, para que impulsen as medidas necesarias co fin de achegar mÃ¡is a Galicia ao seu cumprimentoâ?•*.

7 Esta base de datos pÃºblica pode consultarse no seguinte ligazÃ³n: https://www.ige.eu/Shiny/Agenda2030/Indicadores_Agenda_2030.xlsx

8 Agenda Euskadi â?? Basque Country 2030. â??CÃ³mo abordar los Objetivos de Desarrollo Sostenible desde el Ã¡mbito local, GUÃ•A PRÃ•CTICAâ?•.

9 A FederaciÃ³n Galega de Municipios e Provincias (Fegamp) Ã© unha entidade asociativa constituÃda polos 313 concellos galegos, as 4 deputaciÃ³ns provinciais e as 9 entidades locais menores existentes no Ã¡mbito territorial de Galicia.

10 A OrganizaciÃ³n Fuertes Razones Ã© unha entidade sen Ã¡nimo de lucro cuxo obxectivo Ã© contribuÃr a travÃ©s de proxectos e programas Ã¡ consecuciÃ³n dos ODS da Axenda 2030 das NaciÃ³ns Unidas. LigazÃ³n

11 *â??Durante 13 sesiÃ³ns, mÃ¡is dun centenar de tÃ©cnicos e responsables de concellos galegos traballaron sobre cada un dos 17 ODS analizando as metas, polÃticas, acciÃ³ns e dificultades. Gracias a esa abordaxe e o intercambio de experiencias obtÃvose unha fotografÃa da situaciÃ³n e se concluÃron as liÃ±as a seguirâ?•.* LigazÃ³n

12 Xaneiro de 2022: *â??Terceira ediciÃ³n do curso online â??Localizando a Axenda 2030â?•* LigazÃ³n

13 â??*O Fondo Galego saca a contrataciÃ³n a elaboraciÃ³n de plans municipais sobre ODS*â?• LigazÃ³n

14 â??A Xunta ultima unha ferramenta para analizar o avance en Galicia da axenda 2030 e pona Ã¡ disposiciÃ³n do Goberno central para enriquecer a sÃºa folla de rutaâ?• LigazÃ³n

APARTADOSTEMATICOXEOGRAFICOS

Foreign action of Galicia

ETIQUETAS

Galicia internacional agenda 2030

IDIOMA

Galego

INVESTIGACION

Paradiplomacy International Cooperation and Agenda 2030

Date Created
August 9, 2022
Meta Fields

Autoria :	4117
Datapublicacion :	20220809
Subtitulo :	Este artigo fai parte do Informe anual da acciÃ³n Exterior de Galicia, Informe NÃ³s No Mundo 2021-2022: 25 anos: Da SecretarÃa Xeral Ã¡ Lei de AcciÃ³n Exterior